

EYPETHPIO

Τὸ εὔρετῆριον ἀκολουθεῖ ἐκεῖνο τῆς πρωτότυπης ἀγγλικῆς ἐκδόσεως μὲ τις ἀπαραίτητες διορθώσεις. Ἔχουν προστεθεῖ μόνον τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων ποὺ ἀναφέρονται στὴν «Ἐἰσαγωγὴ στὴν ἑλληνικὴ ἔκδοσιν» (σ.τ.έ.).

- Ἄβυσσος (Πάρος) 292, 517, 823
 ἄγγεῖα, λίθινα 568· βλ. ἐπίσης ΠΜ Π, πολιτισμική ομάδα Κέρου-Σύρου
 ἄγγεῖα, μετάλλινα 522-523, 549-552, 702, πίν. 19
 ἄγγεῖο τῶν θεριστῶν 475, 699, πίν. 27
 Ἄγία Εἰρήνη (Κέα) 816· μέγεθος 407, 409· μόλυβδος 524· οἰκισμὸς 437, πίν. 14· ΠΕΧ 215, 261, 850· σταθμὰ 659
 Ἄγία Μαρίνα (κεντρικὴ Ἑλλάδα) 211, 230, 232
 Ἄγία Τριάδα (Κρήτη): αἰγυπτιακὸ εὔρημα 375· ἐγχειρίδια 530· σταθμὰ 661· τάλαντα 735· βλ. ἐπίσης ἄγγεῖο τῶν θεριστῶν
 Ἅγιο Γάλα (Χίος) 158
 Ἅγιοι Ἀνάργυροι (Νάξος) 828· κεραμική 271· νεκροταφεῖο 294, 691, 695
 Ἅγιοι Ἀνδρέας (Σίφνος) 334
 Ἅγιος Κοσμάς (Ἀττική): ἀμπέλι 471· κεραμική 147, 853-858· μινωικὴ σφραγίδα 204, 228, 360· νεκροταφεῖο 223, 691, 853-858· οἰκισμὸς 197, 222, 853-858
 Ἅγιος Λουκάς (Σύρος) 262, 514
 Ἅγιος Νικόλαος (Πάρος) βλ. Κάμπος
 Ἅγιος Ὀνούφριος (Κρήτη) 186, 188, 352
 Ἅγιος Παντελεήμων (Μῆλος) 288, 819
 Ἄγιοργίτικα (Ἀρκαδία) 158, 180
 Ἄγκορ Βάτ (Καμπότζη) 67
 ἄγκυρα (πήλινη) 228, 231, 235, 238, 367, 577
 Ἄδάμας (Μῆλος) 712, 815, 818
 Ἀθήνα (Ἀττική): Ἀγορά, λαξευτὸς τάφος 224-225· Ἀγορά, Νεολιθικὴ 166, 175· Ἀγορά, ΠΕΧ 341, 357· ἀκρόπολις, μέγεθος 407, 408
 Αἶγινα: θησαυρὸς 546· καμαραϊκὴ κεραμική 356· κεραμική πίν. 10, 12· Νεολιθικὴ 165-6, 175· ὄγκυρώσεις 334, 439, 641· σχέσεις 357
 αἰγοπρόβατα 451-453, 464-466, 477
 Αἴγυπτος: εἰσαγωγὲς ἀπὸ τὴν Κρήτη 371-376, 575, 735-739· ἐξαγωγὲς στὴν Κρήτη 371-377, 714, 717-718, 721, 732-733, 738, 757-758· ἐπιδράσεις στὴν Κρήτη 147-149, 761-763· χρονολόγηση 371-377
 Αἰλᾶς (Νάξος) 829-830· κεραμική 271, 288· ΜΜ κύπελλα 283, 350· περιόνια 540, 564
 αἰχμὲς δοράτων 530-532, 542-543, πίν. 22
 Ἄκο, Π.Τζ. (P.J. Ucko) 605
 Ἀκρωτηράκι (Σίφνος) 818· κεραμική 271, 288, 850· τάφοι 323-324· χρονολόγηση 274-277, 149
 Ἀκρωτήρι (Θήρα) 268
 Ἀκρωτήρι (Νάξος) 298, 827, 839
 Ἀκρωτήριο Οὐριο (Τῆνος) 334, 644, 820
 Ἀκρωτήριο Χελιδονία (νοτιοδυτικὴ Μ. Ἀσία) 659, 739

- ἸΑλατσὰ Χουγιουκ (κεντρικὴ Μ. Ἀσία)
259· θησαυρὸς 254· μετὰλλινοι δι-
σκοὶ 552· ξίφος 534· πρόχοι (χρυ-
σὴ) 473, 552· σίδηρος 518· σταθμὰ
(ζωόμορφα) 521· φαγεντιανὴ 589
- ἸΑλεξίου, Σ. 186, 191
- ἸΑλεπότρυπα, σπήλαιο (Λακωνία) 513
ἀλέτρι 461· βλ. ἐπίσης ὄργωμα
ἀλληλεπιδράσεις: μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ
περιβάλλοντος 63, 87-88· μεταξὺ ἀν-
θρώπων ἐνεργειῶν 117, 479, 783-
795, 797-804, 808-809· μεταξὺ ὑπο-
συστημάτων 103-104, 115-119, 507,
783-797, 808-809
- ἀλληλουχίαι αἰτίων 85, 770-771, 779, 796
ἄλογο 451, 480, 579-582, 627
ἄμαξα (δίτροχη) 581-582
ἀμοιβαιότητα 491-492, 506, 739-746,
793
- ἸΑμοργός (Κυκλάδες) 834-836· ξίφος
533· τάφοι 271· βλ. ἐπίσης Δωκαθί-
σματα, Κάπρος
- ἸΑμοργός, ὁμάδα 284, 851-853, πίν. 9
ἀμπέλι 469-474, 773· ἀποθήκευση ὙΕΧ
486-489· διατροφή 494-500· ἐξημέ-
ρωση 773, 783· καὶ μετὰλλινα ἀγ-
γεῖα 473· Νεολιθικὴ 450, 463-464·
ΠΕΧ 480-482· ὙΕΧ 480-482· πίν. 15
καὶ 16
- ἸΑμπεργκ, Ν. (N. Åberg) 183, 260, 262-
264, 350
- ἀνάδραση: ἀρνητικὴ 95-109, 782· θετικὴ
80, 99-100, 106-107, 116-119, 128·
στὸ Αἰγαῖο 780-784, 795
- ἀνάκτορα 434-435· ἀποθήκευση 484-
490· ἐργαστήρια 559-561· οἰκονομία
479-492· ὄργάνωση 433-435, 479-
492, 630-634· περιβάλλον 76, 131·
ὡς ἀποθεματικὸ κεφάλαιο 113· βλ.
- ἐπίσης Κνωσός, Μάλια, Μυκῆνες,
Πύλος, Φαιστός
- ἀναλύσεις μὲ χρήση μήτρας 273-277,
843-844, 859-867
- ἀνάλυση μεγάλης ἐγγύτητας 274-276
- ἀνάπτυξη/αὕξηση 101-119, 802-803,
808-809· στὸ ἐμπόριο 754-763· στὸ
ὑποσύστημα ἐξειδίκευσης τῆς ἐργα-
σίας 556-558· στὸ ὑποσύστημα ἐπι-
βίωσης 503-508· τῆς κοινότητας 646-
651· τοῦ πληθυσμοῦ 104-109, 421-
430, 503-508, 785-787, 791-792
- ἸΑνδρέου, Σ. 19
- ἸΑνδρος (Κυκλάδες) 820
- ἀνεξάρτητες ἐμπορικὲς ἀνταλλαγές βλ.
ἀνταλλαγές, ἐμπόριο
- Ἰἄνθρακας, ραδιενεργός (C 14) βλ. ραδιο-
χρονολόγηση
- ἀνταλλαγές 491, 628-634, 657· ἀνεξάρ-
τητες ἐμπορικὲς ἀνταλλαγές 752-
754· ἀνταλλαγές κατὰ μῆκος τῆς
γραμμῆς 747-749· βλ. ἐπίσης ἀμοι-
βαιότητα, ἀναδιανομὴ, ἐμπόριο
- ἀνταλλαγές κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς
βλ. ἀνταλλαγές, ἐμπόριο
- ἸΑνταμς, Ρ.Μ. (R.M. Adams) 69, 123, 410
- ἸΑντίπαρος (Κυκλάδες) 825-826· μολύ-
βδινο εἰδῶλιο 524· βλ. ἐπίσης Βουνί,
Κρασάδες, Σάλιαγκος
- ἀπεικόνιση τοῦ κόσμου 668-671, 705-706
- ἸΑπείρανθος (Νάξος) 294, 339, 552, 830-
831, 842
- «ἀπογείωση» 109-115, 128
- ἀποθήκευση: ΠΕΧ 478-479· ὙΕΧ 484-
490, 628
- ἸΑπόλλωνας (Νάξος) 827-828· μέταλλα
539, 564· νεκροταφεῖο 278
- Ἰἀρακὰς 450, 459, 461
- ἸΑργισσα (Θεσσαλία): γεωργία καὶ κτη-

- νοτροφία 453· Νεολιθική 156· οικισμός 407, 409· PEX 233· ραδιοχρονολογήσεις 383
- ἀργυρος 523-525
- ἄρδευση 444, 764
- ἀριθμοὶ 659-663
- ἀριστοκρατία 623-628, 635
- ἄριμα 581-582, 627
- ἀρσενικό (χημικὸ στοιχεῖο) 518-519
- ἀρχηγική κοινότητα 594-595, 634, 650-651, 791
- ἀρχηγὸς / ἡγεμόνας 623, 626-628, 773-774
- ἀρχιτέκτονας 570, 662
- ἄρωμα 483
- Ἀσίνη (Ἀργολίδα): περίαπτο 227, 376· σφραγίδα 228
- Ἀσκηταριό (Ἀττική): Νεολιθική 175· οικισμὸς 407, 408· ὄχυρώσεις 640, 641· σχέσεις 226, 358
- ἄσκος («πάπια») 340-343, πίν. 12· Ἄμοργος 271, 851-853· γιὰ τὴ φύλαξη ὑγροῦ 473· Εὐύτρωση 267, 356· Τροία 363· Φυλακωπὴ 265, 334
- Ἀσμπυ, Οὐ.Ρ. (W.R. Ashby) 85, 89, 92, 96
- Ἀστρομ, Π. (P. Åström) 374
- ἀστρονομικὲς παρατηρήσεις 663
- ἄστρ 66-67, 79· ἐπανάσταση τῶν ἄστεων 66, 69· βλ. ἐπίσης πόλη
- ἀττικοκυκλαδικὴ κοινὴ 325, 853-854
- «αὐτοκρατορία» 599
- Ἀχιλλεῖο (Θεσσαλία) 271
- βαθμονόμηση βλ. ραδιοχρονολόγηση
- Βαθύπετρο (Κρήτη) πίν. 15
- Βάν Ἀντελ, Τζ.Χ. (T.H. van Andel) 30
- Βάνου, θησαυρὸς βλ. θησαυροὶ ἐργαλείων
- βάρακα βλ. πλοῖο
- βάρος 660· σταθμὰ / βάρη 659· βλ. ἐπίσης μέτρηση
- Βασιλικὴ (Κρήτη) 196-198, 521· ρυθμὸς Βασιλικῆς 188-189, 353
- βαφὴ 578-579
- βελανίδια 450, 463
- βέλγη 229, 530-532, 564, 573· βλ. ἐπίσης τόξο
- Βέμπλεν, Θ. (T. Veblen) 799-809
- Βέντρις, Μ. (M. Ventris) 16, 145, 483
- Βερμιούλ, Ε. (E. Vermeule) 33, 148, 670
- βίκος 450, 461, 468
- βλάστηση, αἰγαιακὴ 134, 447-450
- Βοίβη (Θεσσαλία) 156
- βοοειδὴ 451-454, 457, 462, 464-466, 477
- Βουλι (Ἀντίπαρος) 815
- βυρσοδεψία 544, 574
- Γεντίκι (Θεσσαλία) 454, 461
- γεωργία, ἀνάπτυξη 104-109· βλ. ἐπίσης ἐπιβίωση
- γεωργία καὶ κτηνοτροφία 452-481
- Γιάρμο (Ἰράκ) 410, 411, 456, 510
- Γκέτς-Πρετσιότσι, Π. (P. Getz-Preziosi) βλ. Πρετσιότσι, Π.
- Γκίλ, Ντ. (D. Gill) 26
- Γκόλντμαν, Χ. (H. Goldman) 165
- Γκοντάρ, Λ. (L. Godart) 16
- Γκούντισον, Λ. (L. Goodison) 28
- Γκράχαμ, Τζ.Οὐ. (J.W. Graham) 434, 571, 662
- Γκρεμνός (Θεσσαλία): ὁμοίωμα τροχοῦ 581
- Γλάς (κεντρικὴ Ἑλλάδα) 407, 409, 414
- γλύπτης 586
- γλώσσα 657· ἑλληνικὴ 145· προελληνικὴ 145-146, 480, 669

- γνέσιμο 575-579
 γότητρο 126, 791, 797-804· άλυσίδα γοτή-
 τρου 749-752
 Γούλφ, Ε.Ρ. (E.R. Wolf) 92
 Γουρνιά (Κρήτη): άμπέλι 471· έξειδί-
 κευση τής έργασίας 561· κάδος δια-
 χωρισμοῦ έλαιολάδου/κρασιού 476·
 μέγεθος 407, 409
 Γραμμική Β βλ. γραφή
 γραφή 69, 77, 79, 664-668, 792· άνακτο-
 ρικά άρχεία 490-491· άριθμητική ση-
 μειογραφία 661-663· Γραμμική Α
 138, 631, 668· Γραμμική Β 139, 145,
 631· έερογλυφική 665-668· βλ. επί-
 σης ίδεογράμματα
 Γρόττα (Νάξος) 270-271, 288-293· ΜΕΧ
 268· 827
 γυαλί 588-589
 Γυαλί, νησίδα (Δωδεκάνησος) 570, 711

 Δασκαλιό, νησίδα (Κυκλάδες) 279, 833·
 ειδώλια 316· οίκισμός 321, 845-847·
 σχέσεις 343, 356, 358
 Δεμενεγάκι (Μήλος) 712, 815, 818
 Δεσποτικό, νησίδα (Κυκλάδες) 263, 826-
 827
 Δῆλος (Κυκλάδες) 822-823· βλ. επίσης
 Κύνθος
 Δημακοπούλου, Κ. 20
 δημητριακά 449-450, 458 κ.έ., 468, 484-
 486· στή διατροφή 494-508
 δημογραφία βλ. πληθυσμός
 διάδημα 542, 547, 615
 Διακόφτης (Μύκονος) 324, 822
 διάσταση τής πολιτισμικής ομάδας 71-
 72, 77-78, 126-127, 656
 διασταύρωση χρονολογιῶν 370-379
 διατροφή 494-502
 διεθνές πνεῦμα 34, 726

 Διμήνη (Θεσσαλία) 160-162, 181· οίκι-
 σμός 407, 409, 648· όχυρώσεις 394,
 636· σχέσεις 262
 Δράμα, πεδιάδα (Μακεδονία) 394, 596-
 597· βλ. επίσης Σιταγροί
 Δωκαθίσματα (Άμοργός) 834, 274· άρ-
 γυρή φιάλη 550· ειδώλια με διπλω-
 μένους βραχίονες 174· κτερίσματα
 614-615

 Έβανς, σέρ Α.Τζ. (Sir A.J. Evans) 130,
 141-142, 182-184, 469, 665, 676
 Έβανς, Τζ.Ντ. (J.D. Evans) 368
 Έγγυς Άνατολή, επίδραση στο Αιγαῖο
 147-148, 162, 371-376, 717-722, 733
 έγχειρίδιο 527-536, 542-543, 637-639,
 πίν. 22· μήλο 228
 έδάφη, έλληνικά (σύσταση) 445-446
 ειδώλια 331, πίν. 2· κωνικά 226, 231,
 684· μετάλλια 524, 538, 541· μυκη-
 ναϊκά 684-688· νεολιθικά 331· τύπος
 Λούρου 331, 361, πίν. 2· τύπος Πλα-
 στηρα 261, 331, 574, 840, πίν. 2·
 βλ. επίσης ειδώλια με διπλωμένους
 βραχίονες, ειδώλια σχηματικά
 ειδώλια με διπλωμένους βραχίονες 679-
 686, πίν. 30-32· έξέλιξη 331· κατανο-
 μή 729, 844, 846· πολιτισμικής όμά-
 δας Κέρου-Σύρου 316-317· πολιτι-
 σμικής ομάδας Κοράκου 227· στήν
 Κρήτη 188, 351· τεχνική έξειδίκευ-
 ση 563-564· Φυλακωπής 267-268·
 χρῶμα 574
 ειδώλια, σχηματικά 680, 684, πίν. 2 και
 8· έξέλιξη 331· πολιτισμικής ομάδας
 Γρόττας-Πηλοῦ 296-298, 307-310·
 σχέσεις 366-367
 εικόνα του κόσμου 653-657
 Είλειθια, σπήλαιο (Κρήτη) 168, 306

- είσοδηματική ελαστικότητα τῆς ζήτησης 802
- ἐκθετική αὔξηση 400-404, 747
- Ἑλλάτεια (κεντρική Ἑλλάδα) 158-160
- ἐλάφι 156, 255, 451-452
- ἐλεφαντοστό 204, 588, 716-720, πίν. 23
- ἐλιά / ἐλαιόλαδο 474-477· ἐπιπτώσεις ἐξημέρωσης 503-508, 773· κατανομή 642-643· Νεολιθική 450, 463· ΠΕΧ 474-477· ΥΕΧ 480-484, 486-489, 561
- ἐλληνική γλώσσα βλ. γλώσσα
- ἐλονοσία 493
- Ἐμπορὸ (Χίος) 163, 248· ἀκολουθία 169-174· κεραμική 300-302· μέταλλα 513, 529· ὀχυρώσεις 636, 641· ραδιοχρονολόγηση 173-174, 381-384· στιλβωτὴ διακόσμηση 173, 179· σχέσεις 307
- ἐμπόριο 123, 708-764· ἀνεξάρτητες ἐμπορικὲς ἀνταλλαγές 752-754· ἀνταλλαγές κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς 747-749· ἐξωτερικὸ 483, 710-711· ἐσωτερικὸ 739-747· μοντέλα ἐμπορίου 746-756· Νεολιθική 711-714· προσανατολισμένες ἐμπορικὲς ἀνταλλαγές 754-756, 759, 793· (ὑπο-)σύστημα ἐμπορίου 94, 708-764, 785-804
- ἐμφανῆς κατανάλωση 800-803
- ἐννοια («τύπος») 261
- ἐξαστισμὸς 405-415, 430
- ἐξειδίκευση τῆς ἐργασίας 65, 69, 557-564, 594-595· στὶς ἀρχαϊκὲς κοινότητες 594-595· στὸ Αἰγαῖο 556-565, 591, 775-777, 789-790· τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς 503-508
- ἐξήγηση 81-87, 127
- ἐπαγγέλματα / ἐπαγγελματικὴ ἀπασχόληση 556, 559, 591
- ἐπανάσταση τῶν ἄστεων βλ. ἄστρ
ἐπιβίωση 122, 444-507· καὶ πληθυσμὸς 492-494
- ἐπίδειξη 125-126, 622-626, 800-801
- ἐργαλεῖα, μέταλλινα 535-544, 557, πίν. 17· βλ. ἐπίσης θησαυροὶ ἐργαλείων
- ἐργαστήρια 561
- Εὔβοια 325· οἰκισμοὶ 398 κ.έ., 436-440· ΠΕΧ 854-855· πληθυσμὸς 425-428· βλ. ἐπίσης Λευκαντί, Μάνικα
- Εὔτρηση (κεντρική Ἑλλάδα): ἄσκοι 341, 356· κλίβανος 511· Νεολιθική 165· οἰκισμὸς 405-409· πῆλινη ἄγκυρα 228· πολιτισμικὴ ὁμάδα Εὔτρησης 208-209, 217-219· πολιτισμικὴ ὁμάδα Τίρυνθας 230-232
- Εὔτρηση, θησαυρὸς βλ. θησαυροὶ ἐργαλείων
- ἐχθροπραξίες βλ. πόλεμος
- Ζάχος (Κρήτη) 407, 409
- Ζαφειρόπουλος, Ν. 292, 294
- Ζαφειροπούλου, Φ. 26
- Ζαφὲρ Παπούρα (Κρήτη) 637-638· «ἽΟ τάφος μὲ τὴν τριποδικὴ ἐστία» 482, 806· «ἽΟ τάφος τοῦ ἀρχηγοῦ» 559, 635· «ἽΟ τάφος τοῦ κυνηγοῦ» 560· «ἽΟ τάφος τοῦ ξυλουργοῦ» 560
- Ζάχος, Κ.Α. 20
- Ζουμπάρια (Δεσποτικὸ) 277, 292, 299, 639, 826
- Ζουμπουλάκης, Θ. 39
- Ζυγουριές (Ἀργολίδα): εἰδώλια 226-227· μέταλλα 229· μῆλο ἐγχειριδίου 228· οἰκισμὸς 222-223, 407, 409· σφραγιδοκύλινδρος 564 καὶ πίν. 23
- ζῶα, ἄγρια 451-453, 466, 480-481
- ζωτικὸς χῶρος 73-76

- Ἡλία, Ρ. (R. Elia) 26
 ἤλεκτρο (κεχριμπάρι) 750-751
 ἡμερολόγιο 67, 69, 663-664
 Ἡραῖον (Σάμος) 248, 341, 364
 Ἡσίοδος 752
- Θεοχάρης, Δ. 19, 303
 Θερμὴ (Λέσβος) 246, 249· ἀπιόσχημο
 ἀγγεῖο κυκλαδικοῦ τύπου 303· κύμβη
 367· μέταλλα 250, 516, 524, 528, 532·
 οἰκισμὸς 406-407, 409· πόλη 249-251
 Θεσσαλία 164-165, 232-235, 391-397
 Θήβα (κεντρικὴ Ἑλλάδα) 538
 Θήβα, θησαυρὸς βλ. θησαυροὶ ἐργα-
 λείων
 Θήρα (Κυκλάδες) 98, 480-481
 θησαυροὶ ἐργαλείων: 536-539, 519-520,
 560-562· Βάνου 536· Εὐτρησης 538·
 Θηβῶν 538· Κύθου 536-537, πίν. 17·
 Πετραλώνων 537· Τροίας (Α) 539·
 Τροίας (Κ) 538· Χαλανδριανῆς 538
 θολωτοὶ τάφοι βλ. τάφοι
 Θουκυδίδης 440, 443
 θρόνος Κνωσοῦ βλ. Κνωσὸς
 Θυρεάτις (κεντρικὴ Ἑλλάδα) 545
- ιάδης 717, 720
 Ἰασὸς (δυτικὴ Μ. Ἀσία) 258-259· κερα-
 μική 258-259· νεκροταφεῖο 180, 258,
 692· σχέσεις 214-215, 258-259, 304-
 305
 ἰδιογράμματα 490, 507· γιὰ τὸ ἐλαιόλα-
 δο 488, 490
 ἰδιοκτησία 628-634, 799
 ἱεραρχία: κοινωνική 595, 604-628, 791-
 792, 798· οἰκισμῶν 430-440
 Ἴμμερβαρ, Σ. (S. Immervar) 166
 Ἴος (Κυκλάδες) 836· μολύβδινο εἰδῶλιο
 524
- ἰσοδυναμία ὑλικῶν καὶ κοινωνικῶν
 ἀξιών 657-658, 797-804, 808-809
- καθαρότητα τῆς καλλιέργειας 461
 καινοτομία 102-104, 110-113, 117-118,
 128-129, 708, 761-763, 782-785, 804·
 ἐπιβίωση 503· κρασὶ 473
 Καλαθιανὰ (Κρήτη) 719
 Κάλυμνος 340
 καμαραϊκὰ ἀγγεῖα 732-733· στὴν Αἴγυ-
 πτο 371-376· στὴ Φυλακωπὴ 266,
 349, 355
 Κάμπος (Πάρος) (= "Ἄγιος Νικόλαος)
 271, 277, 825, 841-842
 Κάν, Ρ.Λ. (R.L. Kahn) 88
 καντήλα 287, 569, 840, πίν. 1
 Καντόγκαν, Τζ. (G. Cadogan) 434
 Κάπρος (Ἄμοργος) 834-835· ἀργυρὴ
 φιάλη 550, 615, πίν. 19, 5· σφραγι-
 δοκύλινδρος 377, 587, 632, πίν. 23·
 ταφικὸ σύνολο 615, 852
 Καράντζαλη, Ε. 21
 Καρατὰς-Σεμαχιούκ (δυτικὴ Μ. Ἀσία)
 240, 257, 365· ραδιοχρονολόγηση
 382-384
 Καρβουνόλακκοι (Νάξος) 274-276, 282,
 322, 829
 Κάσκυ, Τζ.Λ. (J.L. Caskey) 21, 33· γιὰ
 τὴν Ἀγία Εἰρήνη 850· γιὰ τὴν Εὐ-
 τρηση 165, 208-211· γιὰ τὴν Κεφάλαι
 166· γιὰ τὴ Λέρνα 211, 634, 662· γιὰ
 τὶς μετακινήσεις πληθυσμῶν 148
 Κασσίρερ, Ε. (E. Cassirer) 77, 652, 654
 κασσίτερος 516-520
 Καστράκι (Νάξος) 271, 828, 849
 Καστροὶ (Κύθηρα) 204
 Καστροὶ (Σύρος) 821-822, 849-851, πίν.
 14 καὶ 21· θέση 319-321, 437-438,
 648-649· κεραμική 315, 341, 357,

- 849-851, πίν. 9· μέταλλα 320, 538·
βλ. *ἐπίσης* Χαλανδριανή
- Καστρίτσα, σπήλαιο (Ήπειρος) 451, 452
- Κάτζ, Ντ. (D. Katz) 88
- Κατσιοάρελε (Ρουμανία) 159, 406, 596
- Κάτω Ἀκρωτήρι (Ἀμοργός) 288, 292, 834, 841
- Κέα (Κυκλάδες) 813, 816· βλ. *ἐπίσης* Ἀγία Εἰρήνη, Κεφάλαια
- Κέννα, Β.Τζ. (V.G. Kenna) 377, 666
κεραμέας/ἀγγειοπλάστης 558, 561, 566
- κεραμική με στυλβωτή διακόσμηση 164-166, 177-179, 815
- κεραμικός κλίβανος βλ. κλίβανος
- κεραμικός τροχός 212, 213, 214, 235, 243, 379, 566-568
- κέρνος 266, 336, 344, 351, 687, πίν. 11
- Κέρως (Κυκλάδες) 677, 833
- Κέυνς, Τζ.Μ. (J.M. Keynes) 118, 799
- Κεφάλαια (Κέα) 165, 166, 175-176, 813· ἀποτύπωμα ὑφάσματος σὲ ὄστρακο 575· γεωργία 460-461· κεραμική με στυλβωτή διακόσμηση 179· νεκροταφεῖο 606, 689· χρονολόγηση 284, 382-383
- Κίλιαν, Κ. (K. Kilian) 17
- Κίλλεν, Τζ.Τ. (J.T. Killen) 16, 501
- κινητοποίηση 745
- Κλάρκ, Ντ. (D. Clarke) 11, 86
- κλάσματα 661-662
- κλίβανος 255, 457, 510-513· κεραμικός 511-512
- κλίμα (Ἑλλάδα) 446-449
- Κλοϋκον, Κ. (C. Kluckhohn) 70, 71, 79
- Κνωσός (Κρήτη) 130, 648· αἶθουσα τοῦ θρόνου 77, 605, 623-624· ἀποθήκευση στὰ ἀνάκτορα 484-490· θρόνος 605, 624· μέγεθος 408, 407, 409, 413, 414, 648· ΜΚ κεραμική 268, 350· νεολιθικά εἰσηγμένα ἀντικείμενα ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο 374-375· Νεολιθική 156, 162-163, 168-169, 180-181, 197· νεολιθική γεωργία καὶ κτηνοτροφία 453-454, 464· νεολιθικὸ τρυπάνι 568· πληθυσμὸς 428-430, 502· ΠΜ 185-188· σιτηρέσια 500-502· ὑφαντική στὴ Νεολιθική 577· χάλκινος πέλεκυς ἀπὸ τὶς νεολιθικὲς ἐπιχώσεις 194, 513
- κοινωνικά ὑποσυστήματα βλ. συστήματα
- κοινωνική διαστρωμάτωση 65, 123, 615-616, 623, 626
- κοινωνική θέση 604-628, 638· βλ. *ἐπίσης* γόητρο
- κοινωνική ὀργάνωση 69, 133, 572
- Κολονία-Λίντενταλ (Γερμανία) 406
- κονίαμα, γραπτὸ 702-703
- Κόντ, Α. (A. Comte) 82
- Κοντολέων, Ν. 288
- Κόου, Μ. (M. Coe) 67
- Κοράκου (Κορινθία) 407, 409· βλ. *ἐπίσης* πολιτισμικὴ ὁμάδα Κοράκου
- Κόρινθος (Κορινθία): λαξευτὸς τάφος 224-225· Νεολιθική 159, 175
- Κορφή τ' Ἀρωνιοῦ (Νάξος) 322, 829
- Κόρφμαν, Μ. (M. Korfmann) 23
- κοσμήματα 203, 545-549
- Κουζάρα, Ρ.Σ. (R.S. Kuzara) 275
- κουκιά (*Vicia faba*) 463, 480
- Κοῦμ Τεπέ (βορειοδυτικὴ Μ. Ἀσία) 170, 172, 241-242, 299-302, 307 308, 361
- Κουμάσα (Κρήτη): εἰδῶλιο με διπλωμένους βραχίονες 351· κέρνος 344,

- 351, πίν. 11· λύχνοι 476· μετάλλινα
άντικείμενα 525· σφραγίδες 630
- Κούσουρα (δυτική Μ. Ἀσία) 240, 257,
309
- Κουτσούπης, Α. 40
- Κουφονήσι (Κρήτη): ὄστρεα *Murex* 579
- Κουφονήσια (Κυκλάδες) 271, 288, 587
- κράμα 517-521
- Κράξτον, Τζ. (J. Craxton) 40
- Κρασάδες (Ἀντίπαρος) 295, 298, 839
- κρασί βλ. ἀμπέλι
- κράτος 593, 603· κρατική θρησκεία 69
- κρέας, κατανάλωση στὴ διατροφή 496-
502· βλ. ἐπίσης αἰγοπρόβατα, βοο-
ειδή, χοῖροι
- Κρήτη 131-132· διατροφή 495-502· οἰ-
κισμοὶ 396 κ.έ.: πληθυσμὸς 425-427
- κρητομυκηναϊκὸς πολιτισμὸς 130-136,
138-139· ἀναδιανομὴ 490-492, 508,
741-747· γεωργία καὶ κτηνοτροφία
480-492· διατροφή 500-502· ἐξωτε-
ρικὸ ἐμπόριο 731-739· ἐπιβίωση
479-492· ἐσωτερικὸ ἐμπόριο 739-
746· θρησκεία 686-688· κατανομὴ
134, 392-397· οἰκισμοὶ 391-443· ὀρι-
σμὸς 130-136· πλοῦτος καὶ ἱεραρχία
623-628· περιγυπάτα 599-604
- κριθάρι 450, 453-463, 468, 494-502
- Κριτσανὰ (Μακεδονία) 212, 235-236, 369
- Κρόσλαντ, Ρ.Α. (R.A. Crossland) 33
- Κρότσε, Μπ. (B. Croce) 84
- κετερίσματα 606-620
- κτίστης 570-572
- Κύθηρα 351
- Κύθνος, θησαυρὸς βλ. θησαυροὶ ἐργα-
λείων
- Κυκλάδες 260 κ.έ.: Νεολιθικὴ 160-161,
174-175· οἰκισμὸς 397 κ.έ., 436-440·
πληθυσμὸς 424-428
- κυκλαδικὲς θέσεις: Νεολιθικὴ 813-816·
ΠΕΧ 816-838· βλ. ἐπίσης Πρωτο-
κυκλαδικὴ περίοδος
- Κύλτεπε (κεντρικὴ Μ. Ἀσία) 66, 754
- κύμβη ἢ «σαλτσιέρα»: κατανομὴ 729·
πολιτισμικῆς ὁμάδας Κέρου-Σύρου
327, πίν. 19· πολιτισμικῆς ὁμάδας
Κοράκου 210, 226, 358-359· πολιτι-
σμικῆς ὁμάδας Τροίας 367· χρυσή
229, 473· ὡς ἀργεῖο πόσης 472
- κυνήγι 480-481, 560, 564
- Κύνθος, ὄρος (Δῆλος) 279, 322, 822, 849
- κύπελλο 472-473
- Κύπρος 132, 716
- κύρος βλ. γόητρο
- Κωτσάκης, Κ. 19
- Λάκκουδες (Νάξος) 286, 829, 840- 841
- Λακωνία (Πελοπόννησος): οἰκισμοὶ 399
κ.έ., 436-440· πληθυσμὸς 425, 427,
429
- λαξευτοὶ τάφοι βλ. τάφοι
- λάπις λάζουλι 717
- Λαφινέρ, Ρ. (R. Laffineur) 26
- Λε Σατελιέ, Α. (H. Le Châtelier), ἀρχὴ
τοῦ 97, 117
- Λεβήνα (Κρήτη): εἰσαγωγὲς ἀπὸ τὴν
Αἴγυπτο 372-374· κεραμικὴ ἀκολου-
θία 186-187· ΠΜ Ι 193
- Λέβι, Ντ. (D. Levi) 168, 184, 258, 306
- Λέρνα (Ἀργολίδα) 210-212· ἀμπέλι
471-472· ἀργὸς κεραμικὸς τροχὸς
567· γεωργία 468· καμαραϊκὰ ἀγ-
γεῖα 356· ΜΚ κεραμικὴ 268· Οἰκία
τῶν Κεράμων 220-221, 112, 633-634·
Οἰκία τῶν Κεράμων, διαστάσεις 662·
ὀστέινος σωλήνας 228· ὄχρωσες
220, 640-641, πίν. 20· περόνες 228·
πήλινες ἄγκυρες 231· πολιτισμικὴ

- ομάδα Τίρυνθας 230-232· ραδιοχρονολογήσεις 382-383· σφραγιδοκύλινδρος 563, πίν. 23· σφραγίσματα 471-472, 479, 632-633· τεχνική έξειδίκευση 563
- Λευκάδα βλ. Στενό
- Λευκαντί (Εύβοια) 135· μέγεθος 407, 409
- Λευκαντί Ι, σύνολο εύρημάτων 213-216· άργός κεραμικός τροχός 567· σχέσεις 357-358, 850-851, 858· χρονολόγηση 357-358
- λινάρι 450, 466, 468, 575
- Λιούν, Κ. (Κ. Lewin) 73-74
- Λίπαρι, νησιά 715, 735
- Λούρος (Νάξος) 277, 287, 828, 842· άζουρίτης (χαλκοϋχο μετάλλευμα) 517· άργυρος 548· περιεχόμενο πλούσιου τάφου 609· τηγανόσχημο σκεύος 841
- λύρα 699· τεχνική έξειδίκευση 559-561
- λύχνοι 474-477, 483
- Μάγια 66-69
- μαγοϋλες 391-397, 454-455
- ΜακΓκίλλιβρεϋ, Τζ.Α. (J.A. MacGillivray) 21, 22
- Μακεδονία: ΠΕΧ 235-239· πληθυσμός 425-429
- Μακένζη, Ντ. (D. Mackenzie) 142, 183, 261, 264-265, 269-270, 290-292, 334, 349
- Μακντόναλντ, Ού.Α. (W.A. MacDonald) 415, 431
- Μάλθι (Μεσσηνία, Πελοπόννησος) 407, 409, 432-433
- Μάλθους, Ρ.Τ. (R.T. Malthus) 104-105
- Μάλια (Κρήτη): ανάκτορο 151, 204· αποθήκευση 484-489· έργαστήρια 559· θησαυρός 624-626· μέγεθος οικισμού 407-409, 414· μήτρα 521· ζίφος 533, 624· σκῆπτρο 605, 624· χρυσές μέλισσες 478, πίν. 18
- μαλλί 466, 502, 575
- Μάλτα 69, 120, 293, 715, 808
- Μάμφορντ, Λ. (L. Mumford) 67
- Μάνικα (Εύβοια) 641, 853-858· και Λευκαντί 213-216· νεκροταφείο 691· οικισμός 436-439· όστéινος σωλήνας 228· όχρωώσεις 641· τηγανόσχημο σκεύος 303, 841· χρονολόγηση 363
- Μάννινγκ, Σ. (S. Manning) 15, 30
- Μαραγκού, Α. 21
- Μαράν, Γ. (J. Maran) 36
- Μαρινάτος, Σ. 584-585, 631
- Μαρουγιάμα, Μ. (M. Maruyama) 99-100
- Μασσαλία 715
- Μάυρη Σπηλιά (Μύκονος) 814
- Μαυροσπηλιό (Κρήτη) 518, 561, 659
- μέλι 287-288, πίν. 16
- μέλισσες 477
- Μέλλααρτ, Τζ. (J. Mellaart): για τó Μπεισέσουλταν 170, 257· για τήν Τροία 346, 366, 378-379
- Μέλλινκ, Μ. (M. Mellink) 257, 378-379
- Μεσαρά, κυκλικόί τάφοι βλ. τάφοι, Κουμάσα, Πλάτανος
- Μεσοελλαδική περίοδος 216, 355-357
- Μεσοκυκλαδική περίοδος 268· κεραμική πίν. 13· βλ. έπίσης Φυλακωπή ΙΙ
- Μεσολιθική περίοδος 136, 155-161
- Μεσομινωική περίοδος (ΜΜ): μιμήσεις ΜΜ κυπέλλων στόν Άιλά 283· Φυλακωπή 349, 355-357· χρονολόγηση 371-374· βλ. έπίσης καμαραϊκά άγγεϊα
- Μεσσηνία (Πελοπόννησος): οικισμός

- 398 κ.έ., 431-436· πληθυσμός 425-429
- Μέτα, Τζ.Κ. (J.K. Mehta) 114, 117
- μεταλλουργία 509-555, πίν. 17-19· επιπτώσεις 777-778, 784-797· ή σημασία του έγχειριδίου 527-528· Νεολιθική 513-515· ΠΕΧ 1 292, 515-517, 519· σκεύη πόσης 473· βλ. επίσης αιχμές δοράτων, άρσενικό, έγχειρίδια, Κεφάλαια, Κνωσός, κοσμήματα, μάλυβδος, Σέσκλο, Σιταγροί, τριχολαβίδες, χρυσός
- μεταλλουργός 520, 561· βλ. επίσης μεταλλουργία
- μετανάστευση 144-152, 211, 493, 765-766
- μεταφορές 579-585
- μέτρηση 659-664, 792· ζυγοί 561, 659· μονάδες βάρους 659-661· μονάδες μήκους 662-663· μονάδες χωρητικότητας 661-662· σταθμά 659
- Μήλος (Κυκλάδες) 818-820· σιταποθήκη 479, 486, πίν. 15· βλ. επίσης Πηλός, Φυλακωπή
- Μήντ, Τζ.Ρ. (G.R. Mead) 275
- μητρες 519-522
- Μίλλ, Τζ.Σ. (J.S. Mill) 803
- Μίλλερ, Ού. (W. Miller) 441-442
- Μιλότσιτς, Β. (V. Milošić) 158, 161-162, 233, 346
- μινυακή κεραμική 146, 216, 732-733· σε κυκλαδικές θέσεις 355-356· στη Λέρνα 212-213· στη Σύρο 262· στη Φυλακωπή 265, 349
- Μιχάιλιτς (Βουλγαρία) 367
- μάλυβδος 292, 523-525
- μοντέλα πολιτισμικής άλλαγής 129· άνάπτυξης του πολιτισμού 118-129, 144-152, 768-785
- Μοντέλιους, Ο. (O. Montelius) 12
- μοντέλο τής διάδοσης 144-152, 761-763, 765-768
- Μόρρις, Ι. (I. Morris) 31
- μουσική 699, πίν. 27
- Μόχλος (Κρήτη): διπλοῦς πέλεκυς 677· λίθινο πῶμα 201· νεκροταφεῖο 692-693· πλοῦτος 616-617· ΠΜ Ι 193· ΠΜ ΙΙ 196, 199· φαγεντιανή 589· φιάλη 550· χρυσός 203, 546-548
- Μπαρδάνης, Μ. 294, 829-833
- Μπάρμπερ, Ε.Τζ.Ού. (E.J.W. Barber) 25, 29
- Μπάρμπερ, Ρ.Α.Ν. (R.L.N. Barber) 21, 22
- Μπεισέσουλταν (δυτική Μ. Άσία) 240, 257· έγχειρίδιο 529· ραδιοχρονολόγηση 382, 385· σχέσεις 172
- Μπέκενυι, Σ. (S. Bökönyi) 451, 465
- Μπέλοχ, Κ. (K. Beloch) 427
- Μπέννετ, Τζ. (J. Bennet) 16
- Μπέντ, Τζ.Θ. (J.T. Bent) 262
- Μπέρναλ, Μ. (M. Bernal) 12
- Μπερτάλανφου, Λ. φόν (L. von Bertalanffy) 91
- Μπεσικάτεπε (βορειοδυτική Μ. Άσία), ρυθμός 178
- Μπέτς, Τζ.Χ. (J.H. Betts) 631
- Μπίντλιφ, Τζ.Λ. (J.L. Bintliff) 18
- Μπίνφορντ, Λ.Ρ. (L.R. Binford) 72, 82, 86, 770
- Μπλέγκεν, Κ.Ού. (C.W. Blegen) 16, 34· για τή Φυλακωπή 264-265· για τήν όρολογία 141-144, 208-209· για τήν Τροία 241, 366-367· για τics Ζυγουριές 222· για τούς άρχαιότερους πληθυσμούς 145-146
- Μπλίνγκενμπεργκ, Κ. (C. Blinkenberg) 261

- Μπούζραπ, Ε. (E. Boserup) 103-109
 Μπόσσερτ, Ε.-Μ. (E.-M. Bossert) 850, 852
 Μπράνιγκαν, Κ. (K. Branigan) 25, 183, 666, 688, 703
 Μπρέα, Λ.Μπ. (L.B. Brea) 246-247, 377
 Μπρόντμπανκ, Σ. (C. Broodbank) 20, 25, 30, 37, 39
 Μπρωντέλ, Φ. (F. Braudel) 17
 Μυκήνες: ἄλογο 580-581· ἀποθήκευση 484-489· κλίβανος 512· λακκοειδεῖς τάφοι 526, 626-627· πόλη 407-409, 411, 414· βλ. ἐπίσης κρητομυκηναϊκὸς πολιτισμὸς
 Μύκονος (Κυκλάδες) 814
 Μυλωνάς, Γ.Ε. 856
 Μύρτος, Φούρνου Κορυφή (Κρήτη) 196-199· γεωργία 468· ἐλιὰ 474-476· ἐργαστήριο κεραμέα 561· μέταλλα 194· οἰκισμὸς 196-199, 406-409· ραδιοχρονολογήσεις 382-384· σφραγίδες 194· ὑφαντουργία 598
 Νάκου, Γ. 20
 Νάξος (Κυκλάδες) 827-831· βλ. ἐπίσης "Ἄγιοι Ἀνάργυροι, Ἀιλίας, Ἀπόλλωνας, Γρόττα, Καστράκι, Λάκκουδες, Λοῦρος, Πάνερμος, Σπεδὸς ναυπηγικὴ 582-585· βλ. ἐπίσης πλοῖα
 Νέα Νικομήδεια (Μακεδονία) 157, 180· γεωργία καὶ κτηνοτροφία 454· γνέσιμο 576· εἰδῶλια 557· ἐργαστήριο κεραμέα 561, 567· κλίβανοι 457· οἰκισμὸς 406-409· οἰκιστικὸ σχέδιο 596, 636
 Νήμαϊερ, Β.-Ντ. (W.-D. Niemeier) 26
 Νίλσον, Μ.Π. (M.P. Nilsson) 676, 697 «νόμισμα» 126-127, 491-492, 804 νόμοι τῆς πολιτισμικῆς διεργασίας 82
 Νταϊρπφελντ, Β. (W. Dörpfeld) 241
 Ντάου, Σ. (S. Dow) 668
 Ντέιβις, Τζ.Λ. (J.L. Davis) 21
 Ντεμούλ, Ζ.-Π. (J.-P. Demoule) 19
 Ντικιλί Τὰς (Μακεδονία) 463, 558
 Ντίκινσον, Ο. (O. Dickinson) 15, 17
 Ντίξον, Κ.Α. (K.A. Dixon) 275
 Ντίξον, Τζ.Ε. (J.E. Dixon) 717
 Ντούμας, Χ. 21, 26, 37, 261-262, 288, 294-295, 840, 847
 Ντῶλτον, Τζ. (G. Dalton) 121-122
 Ξανθοιδίδης, Σ. 184, 193, 199, 567
 Ξίφος 532-535, 637-638, 644
 Ξυλουργὸς 560-561, 572
 Ὀδυσσεάς 601-603, 744
 ὀδυσσειακὸ ἐμπόριο 743
 Οἰκία τῶν Κεράμων, βλ. Λέρνα οἰκισμοὶ 389-443, 646-651· ἱεραρχία 430-440· κατανομή 642-643· λειτουργία 394-396, 409-412, 491-492, 646-651· μέγεθος 405-416, 646-647, 786-787· πυκνότητα 391-397, 646, 786-787· συνέχεια 416-421· τύποι 389-443, 786-787
 οἰκονομικὰ τῆς ἀνάπτυξης 109-115
 Ὀλιβιέ, Ζ.-Π. (J.-P. Olivier) 16
 Ὀλυνθος (Μακεδονία) 511-512
 ὀμάδα (ἀνθρωπολογικὸς ὅρος) 593
 ὀμάδα Κάμπου 287, 841-842· βλ. ἐπίσης τηχανόσχημο σκεῦος
 ὀμάδα Καστριοῦ 284, 314-315· ἐπαφές καὶ χρονολόγηση 284, 344, 358, 364· κεραμικὴ 314-315, 849-851, πίν. 9· βλ. ἐπίσης Καστρί (Σύρος)
 ὀμάδα Πλαστηρῶ 284, 287, 305, 839-841

- "Ομηρος/όμηρικός 241, 601-603, 742, 752
 όμοιοστατική ρύθμιση 85, 96-99, 494, 781, 804
 όνος 580
 όπλα 443, 527-535, 555, 634-646, 791
 όπλουργός 573
 όργάνωση (οίκισμῶν) 430-443
 όργωμα 501 βλ. έπίσης άλέτρι
 "Ορμος 'Απόλλωνα (Νάξος) βλ. 'Απόλλωνας
 'Ορεχειῶν Καλογριές (Μήλος) 294, 692
 'Ορχομενός (κεντρική Έλλάδα) 223, 359, 479· πλοῖο 584
 όσπρια 496-503
 όστέινος σωλήνας 228, 620
 'Οτζάκι Μαγούλα (Θεσσαλία) 159, 164
 Ούάνερ, Ν. (N. Wiener) 85, 86
 Ούάνιμπεργκ, Σ. (S. Weinberg) 147-148, 155, 161-162, 262, 302
 Ούάιτ, Λ.Α. (L.A. White) 64, 79
 Ούάιτλω, Τ.Μ. (T.M. Whitelaw) 18, 23, 39
 Ούέις, Α.Τζ.Μπ. (A.J.B. Wace) 142, 146, 208
 Ούήλερ, Ρ.Ε.Μ. (R.E.M. Wheeler) 84
 Ούρ (Σουμερία) 378, 549· κεραμικός τροχός 568
 Ούρονα (Σουμερία) 412, 414
 Ούόρρεν, Π.Μ. (P.M. Warren) 23, 183· για τὰ μινωικά λίθινα άγρεῖα 352, 366, 375, 569· για τή Μύρτο 197-198· για τήν ΠΜ ΙΙ 188-189· για τούς οίκισμούς στην Κρήτη 434
 όχυρώσεις 636-646, πίν. 20 και 21· αίτια 778· κατασκευή 570-572· οίκιστικός τύπος 394, 436-440, 640-643· πολιτισμική ομάδα Κέρου-Σύρου 320-322, 330
 όψιανός: Γυαλί 570, 711· Έγγυός 'Ανατολή 747· λατομεία Μήλου 815· μηχανισμός έμπορίου 747· Νεολιθική 158, 452, 711-713, πίν. 26· ΠΕΧ 308, 722-723
 παιχνίδι 699-707
 Παλαιά Κοκκινιά ('Αττική) 217, 303, 361
 Παλαιάκαστρο (Κρήτη): άμαξα 581-582· κάδος διαχωρισμού ύγρων 476· ραδιοχρονολόγηση 382· φιάλη με κοπάδι 477, πίν. 24
 Παλάιμα, Τ. (T. Palaima) 16
 παλαιολιθική Έλλάδα 135, 155-160, 445-452
 Παναγιά (Πάρος) 824
 Πάνερμος/ Πάνορμος (Νάξος) 320-322, 829· βλήματα σφενδόνης 637· οίκισμός 406-407, 409, πίν. 21
 παραγωγή ύφασμάτων βλ. ύφαντική
 Παραδημή (Θράκη) 160
 Παροιτιά (Πάρος) 261, 279-280, 338-339, 437, 439, 823
 Πάρος (Κυκλάδες) 823-825· βλ. έπίσης 'Αβυσσος, Κάμπος, Πλαστηράς, Πύργος
 Πάτημα (Κρήτη) 354, πίν. 5
 πειρατεία 440-443
 Πελικάτα ('Ιθάκη) 212
 Πέντελμπερυ, Τζ.Ντ.Σ. (J.D.S. Pendlebury) 182, 184, 189, 370, 372, 717
 Περαχώρα-Βουλιαγμένη ('Αττική) 217, 639
 περιβάλλον: είσηγμένο 457· κατασκευασμένο 556-558, 564 κ.έ., 591, 805-808· κοινωνικό 646-651· του άνθρώπου 71-80, 89· φυσικό 444-452
 περιγραφή του κόσμου 657-671

- Περλέ, Κ. (C. Perlès) 19, 20
- Πετράλωνα, θησαυρός βλ. θησαυροί ἐργαλείων
- Πηλός (Μῆλος) 269-271, 277, 286-287, 819, 840, πίν. 3
- Πήρσον, Χ. (H. Pearson) 121-122
πινακίδες 490-492, 500-502, 507, 559, 628-631· Ταρταρία (Ρουμανία) 70· βλ. ἐπίσης γραφή
- Πλαστηράς (Πάρος) 823, 840, πίν. 25
- Πλαστηράς, ομάδα βλ. ομάδα Πλαστηρά
- Πλάτανος (Κρήτη) 202, 630, 696
«πλεόνασμα» 121-122
πληθυσμός 389-443· ἀλληλεπίδραση μετὰ πολιτισμικά ὑποσυστήματα 783-797· ἀύξηση 104-109, 421-430, 787· ἐκτίμηση 408, 424-430, 502· καὶ ἐπιβίωση 492-494, 503-508, 786-787· πυκνότητα 389, 408, 421-430, 492-494, 786· στίς ἀρχηγικές κοινότητες 595
- πλοῖα 440-443, 453, 579-585, 644-646, πίν. 28 καὶ 29· βλ. ἐπίσης ναυπηγική
- πλοῦτος 443, 555, 604-628, 644, 650, 775-778, 791, 798-801
- ποικιλία: οἰκολογική 741-742, 772-775· καλλιερχειῶν 137, 458-461, 505-506· παραγωγῆς 483-484, 505-506, 741-742, 772-775
- Πολάνι, Κ. (K. Polanyi) 491, 741
- πολεμιστὲς 635, 645, 791
- πόλεμος 441, 634-646, 791· βλ. ἐπίσης ὄπλα
- πόλη 439, 599-602, 646-647· βλ. ἐπίσης ἄστρ, λειτουργία οἰκισμῶν, μέγεθος οἰκισμῶν
- Πολιόχνη (Λῆμος) 246-247, 250, 254· ἀκολουθία 246-247· θησαυρός 250, 254, 536, 619, πίν. 18· μέταλλα 250, 516-525, 528-529, 545-549· ὄχρωσις 643-644· πόλη 407, 409· σφραγίδες 632, πίν. 23· σχέσεις 215, 367· TN 170
- πολιτισμικὲς ομάδες ὡς συστήματα 85-97
- πολιτισμική ἀλλαγὴ 81-100
- πολιτισμική διεργασία 82-100
- πολιτισμική ομάδα 64-66, 79-80, 87-95, 141-144, 597-598
- πολιτισμική ομάδα Ἀττικῆς-Κεφάλας 174-175· βλ. ἐπίσης Κεφάλα
- πολιτισμική ομάδα Γιουρτάν (δυτικὴ Μ. Ἀσία) 256-257, 303
- πολιτισμική ομάδα Γκουμέλνιτσα: Κασσιόαρελε 159, 596· κεραμική 512· μέταλλα 536-537· Σιταγροί 167, 714· χρονολόγηση 384
- πολιτισμική ομάδα Γρόττας-Πηλοῦ 277-280, 286-310, 839-842· εἰδώλια 296-298, 309· ἐπαφὲς καὶ χρονολόγηση 283-285, 292-299, 302, 384-385, 859-867· καταγωγή 307-310· κατανομή 280-282· κεραμική 286-293, πίν. 3-5· μαρμάρινα ἀγγεῖα 290, 303-306, πίν. 1· μέταλλα 292, 516, 548· νεκροταφεῖα 293-299, 606-610, 859-867· οἰκισμοὶ 288-293· ὄρισμός 277-280· ταφὲς 309, 689-695· τοπικὲς ομάδες 286-287, 839-842
- πολιτισμική ομάδα Δούναβη I 406
- πολιτισμική ομάδα Εὐτρησης (ΠΕ I) 144, 208-209, 217-219· ἐπαφὲς καὶ χρονολόγηση 360-362, 365, 383-385· κατανομή 209· κεραμική 208-209· μέταλλα 219· οἰκισμὸς 217· ὄρισμός 141-144, 208-209· ραδιοχρονολόγηση 161, 382-385

- πολιτισμική ομάδα Κακάνι 159
- πολιτισμική ομάδα Κέρου-Σύρου 277-285, 311-332, 843-858· έπαφές και χρονολόγηση 277-285, 325-328, 351-353, 360, 366-367, 383-385· κατανομή 280-281· κεραμική πίν. 7 και 9· μαρμάρινα άγγεϊα 352, 569, πίν. 6· μετάλλινα άντικείμενα 528-531, 545-555· νεκροταφεία 322-325, 610-613, 859-867· οίκισμοί 319-322· όρισμός 277-325· όχυρώσεις 640-641· πλοϊα 582-585· ταφές 689-698· τοπικές παρλλαγές 314-320
- πολιτισμική ομάδα Κοράκου (ΠΕ II) 209-211, 219-299· έπαφές και χρονολόγηση 358-361, 382-384· κατανομή 210, 219-220· κεραμική 209-211, 226· μάρμαρο 226· μέταλλα 229, 525, 528-531, 544-555· νεκροταφεία 223-225, 617-619· οίκισμοί 220-223· όρισμός 143-144, 209-211· όχυρώσεις 220, 641· σφραγίδες και σφραγίσματα 227-228
- πολιτισμική ομάδα Ντανίλο 159
- πολιτισμική ομάδα Τίρυθαας (ΠΕ III) 211-213, 230-232· έπαφές και χρονολόγηση 357-358, 363· κατανομή 213, 230-231· κεραμική 211-212· μέταλλα 232· οίκιες 230-231· οίκισμός 231· όρισμός 144· ταφές 231
- πολιτισμική ομάδα Τριπόλιγε 406
- πολιτισμική ομάδα Τροίας I 249-250· έπαφές και χρονολόγηση 362-368, 382-385· κεραμική 242-243, 301· μέταλλα 250, 516, 528-530· οίκισμός 249-250· όχυρώσεις 250· βλ. έπίσης Τροία I
- πολιτισμική ομάδα Τροίας II 252-254· έπαφές και χρονολόγηση 326-328, 364-365, 383-385· κεραμική 243-244· κεραμικός τροχός 567· μέταλλα 252-253, 521-525, 545-552· σφραγίδες 632· βλ. έπίσης Τροία II
- πολιτισμική ομάδα Φυλακωπής I 333-345· έπαφές και χρονολόγηση 279-285, 339-343, 351-353, 357, 362-364, 385· καταγωγή 343-345· κεραμική 334-337, πίν. 10 και 11· νεκροταφεία 336-338· οίκισμός 333· όρισμός 266· πλοϊο 583
- πολιτισμική ομάδα Φυλακωπής II 197, 266, 268, 333, 349, πίν. 21· χρονολόγηση 284, 349-350, 355
- πολιτισμός 63-80, 131-136, 656· άνάπτυξη 804-809· όρισμός 75-76, 79
- πολυκαλλιέργεια, μεσογειακή 445, 467-478
- Πόππερ, Κ. (K. Popper) 83, 85
- Πρετσιόζι, Π. (P. Preziosi) 21, 28, 524, 563, 663, 706
- πριγκιπάτο 599-604, 626, 650
- πριόνι 539, 560, 564, 571
- προβολή 77· για την ευχαρίστηση 698-707· ή κοινωνία ως προβολή του έαυτου της 671-673· βλ. και ύποσύστημα προβολής
- «προελληνική» γλώσσα βλ. γλώσσα
- προσανατολισμένες έμπορικές άνταλλαγές βλ. έμπόριο
- προσαρμογή 805· πολιτισμική ομάδα ως 64-65, 72, 79· προσαρμοστική άξία 802
- Πρώιμη Θεσσαλική περίοδος 167, 233-234, 383-384
- Πρώιμη Χαλκοκρατία 1 144, 348
- Πρώιμη Χαλκοκρατία 2 144, 348
- Πρώιμη Χαλκοκρατία 3 144, 348
- πρωτογάνωμα (Urfirnis) 211, 226, 233-234, 312, 366

- Πρωτοελλαδική περίοδος (ΠΕ) 208-232· όρολογία 141-144· βλ. επίσης πολιτισμική ομάδα Εϋτρησης (ΠΕ I), πολιτισμική ομάδα Κοράκου (ΠΕ II), πολιτισμική ομάδα Τίρυνθας (ΠΕ III)
- Πρωτοκυκλαδική περίοδος (ΠΚ) 260-267· θέσεις 816-838· νεκροταφεία 260-264, 269-271, 422-423, 859-866· όρολογία 260-261· χρονολόγηση 377· βλ. επίσης πολιτισμική ομάδα Γρόττας-Πηλοῦ, πολιτισμική ομάδα Κέρου-Σύρου, πολιτισμική ομάδα Φυλακωπῆς I
- Πρωτομινωική περίοδος (ΠΜ) 141-142, 183-206
- Πρωτομινωική I περίοδος (ΠΜ I) 192-195· ειδώλια 194-195· εμπόριο 195· έπαφές και χρονολόγηση 353-355, 364-367, 374-376, 383-385· κεραμική 183-187· μέταλλα 194· οικισμός 193· όρισμός 141-142, 183-187· ταφές 193· βλ. επίσης Κνωσός, Λεβήνα
- Πρωτομινωική II περίοδος (ΠΜ II): ειδώλια 202· έπαφές και χρονολόγηση 203-204, 351-353, 359-361, 374-375, 383-385· λίθινα άγγεῖα 200-201, 352· μέταλλα 201-203, 528-530· οικισμοί 196-199· όρισμός 141-143· σφραγίδες 199, 201-202, 629-633· ταφές 196, 199· βλ. επίσης Βασιλική, Κνωσός, Λεβήνα, Μύρτος
- Πρωτομινωική III περίοδος (ΠΜ III) 190-192, 200, 205
- Πύλος (Μεσσηνία): άποθήκευση 487-489· οικισμός 407-409, 433· σιτηρέσιο 500
- Πύργος (Κρήτη) 332, 353· άπίοσχημα άγγεῖα 354, πίν. 5· άργός τροχός 567· κεραμική με στιλβωτή διακόσμηση 176, 186
- Πύργος (Πάρος) 824· νεκροταφείο 298-299, 607-609· οικισμός 353, 437
- πυροτεχνολογία 510-517
- ραδιοχρονολόγηση 370, 379-385
- Ράμππαχ, Γ. (J. Rambach) 36, 37
- Ράννελς, Κ. (C. Runnels) 19, 30
- Ράττερ, Τζ.Μπ. (J.B. Rutter) 22
- Ραφήνα (Άττική) 226, 228, 517
- Ραχμάνι (Θεσσαλία) 163-165, 180, 231, 238
- Ρέντφιλντ, Ρ. (R. Redfield) 78
- Ριζοκαστελλιά (Νάξος) 437, 828
- Ρόστοου, Οῦ.Οῦ. (W.W. Rostow) 109-115
- Ρῶσον, Μ. (M. Rawson) 16
- Σάκλετον, Ν.Τζ. (N.J. Shackleton) 715
- Σάλιαγκος (Άντίπαρος) 157, 160, 163, 269· γεωργία και κτηνοτροφία 460, 466· ειδώλια 298, 310· και Έμποριο 307· οικισμός 407, 409· όστρεα *miterex* 578-579· ραδιοχρονολόγηση 173· «σιταποθήκη» 479
- Σάλινς, Μ.Ντ. (M.D. Sahlins) 739-740
- Σάμψων, Α. 38, 39
- Σαντορίνη βλ. Θήρα
- Σαρδηνία 715
- σειριοποίηση Ρόμπινσον-Μπρέινερντ 272-275
- Σέλμερντιν, Σ.Οῦ. (C.W. Shelmerdine) 16
- Σέρβις, Ε.Ρ. (E.R. Service) 594
- Σέσγλο (Θεσσαλία) 156, 175· γεωργία και κτηνοτροφία 454, 461· νεολιθικά μέταλλα αντικείμενα 513-514· οικισμός 407, 409

- σημεία κεραμέων 664-666
 σίδηρος 517-518
 Σικελία 715
 Σιταγοί (Μακεδονία): άμπέλι 469·
 αποτύπωμα ύφασματος σέ όστρακο
 575· γεωργία και κτηνοτροφία 458-
 466· γνέσιμο 576· ζώα 157, 451· Κα-
 μένη Οικία 231, 237-238· κλίβανος
 511· μέταλλα 513· Νεολιθική 162,
 164, 166-167· οικισμός 407, 409·
 ΠΕΧ 236-239· ραδιοχρονολόγηση
 382· σφραγιδοκύλινδροι 664· τρυπά-
 νι 568-569· ύφαντική 353
 σιταποθήκη 478-479, πίν. 15
 σιτάρι 450, 453-461· στή διατροφή 494-
 502
 σιτηρέσιο/καθορισμένη μερίδα 482,
 500-502, 558, 628
 Σίφνος (Κυκλάδες) 816-818
 σκαραβαΐοι 372-373
 Σλήμαν, Ε. (H. Schliemann) 130, 240
 σμύριδα 569, 713
 Σνόντγκρας, Α. (A. Snodgrass) 18, 31
 Σουμέριοι 65-66, 121
 Σουφλί (Θεσσαλία): ΑΝ 164· γεωργία
 και κτηνοτροφία 454· έλιά 474· νε-
 κροταφεΐο 137, 164, 689
 Σπεδός (Νάξος) 829· ειδώλια με διπλω-
 μένους βραχίονες 317· έλιά 474-475·
 κύμβη 358· περιεχόμενο τάφου 10
 614, 848· χρονολόγηση 274-276
 σπόροι βλ. δημητριακά
 Στάμπινγκς, Φ.Χ. (F.H. Stubbings) 371
 Στάρ, Τσ.Τζ. (C. G. Starr) 760
 Στενό (Νυδρί, Λευκάδα): μέταλλα 229,
 546, 548· νεκροταφεΐο 224, 692-693·
 ξίφη 534· όστέινος σωλήνας 228·
 πλοΐτος 617-620· τάφος του κυνηγοΐ
 (τάφος 26Α) 564
 Στέραντ, Τζ. (G. Sterud) 273
 Στιούαρντ, Τζ.Χ. (J.H. Steward) 598
 Στόουνχεντζ ('Αγγλία) 70, 80
 συγγενικές σχέσεις 592, 650
 Συλλογή Γουλανδρϋ 517, 550, 681
 συμβολική ίσοδυναμία κοινωνικών και
 ύλικών άξιων 801-804, 808-809
 σύμβολο 77, 654, 671-673, 677-688
 συνεταιρισμοί 506-507
 συνέχεια οικισμών 416-421
 Σύρος 821-822· «όμάδα Σύρου» 262,
 271· βλ. επίσης Καστρί, πολιτισμική
 ομάδα Κέρου-Σύρου, Χαλανδριανή
 σύστημα 85-100, 102-104
 συστήματα άμοιβαίας αίτίας 99
 συστήματα: κοινωνικά (ύπο-)συστήμα-
 τα 93, 591-651, 791-795· (ύπο-)σύ-
 στημα έμπορίου 94, 708-764, 785-
 804· (ύπο-)σύστημα έπιβίωσης 93,
 444-445, 457, 466, 479-489, 503-
 508· (ύπο-)σύστημα συμβόλων 77-
 78, 94, 652-707, 785-797· (ύπο-)σύ-
 στημα τών μέσων της τεχνολογίας
 93, 785-797· (ύπο-)συστήματα προ-
 βολής 77, 94, 652-707, 783-797
 συστημική θεωρία/θεωρία συστημά-
 των 85-87, 115-116
 σφενδόνη 573, 637
 σφραγίδες 586-588, 664-667, πίν. 23·
 άναδιανομή 628-634· είσηγμένος
 σφραγιδοκύλινδρος 373· ήπειρωτι-
 κής Έλλάδας 228, 360· μινωικές
 202· Πολιόχνης 377· χαράκτης σφρα-
 γίδων 561, 586-588
 σφραγιδογλύφος βλ. σφαγίδες
 σφραγιδόλιθος βλ. σφραγίδες
 σφραγίσματα 227-228, 471, 630-634·
 πίν. 23
 σχέσεις 262

- σχέσεις άνθρωπου-τέχνηργου 76-77, 88
 Σωτηρακοπούλου Π.Ι. 20, 21, 22
- Ταρσός (Κιλικία, Μ. Ἀσία) 378-379
 τάσεις 110-111
- Τάστιν, Α. (Α. Tustin) 86, 106-108
 ταυροκαθάψια 700-701
 ταφή 689-698· Νεολιθική 179-180, 689-690
- τάφοι: θολωτοὶ 132, 134, 603, 626, 694·
 κυκλικὸι Μεσαρᾶς 184, 193, 199, 200, 690-697· λακκοειδεῖς Μυκητῶν 526, 626-627· λαξευτοὶ 224-225, 336, 344
- Τέλ Ἀζμάκ (Βουλγαρία) 406
- Τελεβάντου, Χ. 38, 39
- τελετουργίες 686-687
- Τελική Νεολιθική (ΤΝ) 170
- Τεοτιχουακάν (Μεξικὸ) 67, 68
- τέχνη 77, 668-671, 701-707, πίν. 30-32
- τεχνικὲς δεξιότητες 556-590
- τεχνική ἐξειδίκευση βλ. ἐξειδίκευση τῆς ἐργασίας
- τεχνολογία: γιὰ τὸ ἄγνωστο 673-675· γιὰ τοὺς ζωντανοὺς 675-677· γιὰ τοὺς νεκροὺς 689-698· τέχνες 93, 752-797
- Τζάρμαν, Μ.Ρ. καὶ Χ.Ν. (Μ.Ρ. καὶ Η.Ν. Jarman) 464
- Τηγάνι (Σάμος) 248, 303, 305
- τηγανόσχημο σκεῦος 326, 354, 678-679· τύπος ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδας 217-218, 855-856· τύπος Κάμπου 287, 290, 293, 361, 679, 841-842, πίν. 4· τύπος Σύρου 358, 583-585, 678, 841-845, πίν. 7
- Τήνος (Κυκλάδες) 820-821
- Τικάλ (Μεξικὸ) 67, 68
- Τίμμε, Γ. (J. Thimme) 21
- Τίρυνθα (Ἀργολίδα): κλίβανος 512· Κυκλικὸ Οἰκοδόμημα (Rundbau) 220-221, 479, 634· οἰκισμὸς 407, 409, 414, 648-649· σφραγιδοκύλινδρος 563, πίν. 23· βλ. ἐπίσης πολιτισμικὴ ὁμάδα Τίρυνθας
- τοιχογραφίες 700-704
- τόνος 451-452
- τόξο 481, 573, 636· βλ. ἐπίσης βέλη
- Τόρρενς, Ρ. (R. Torrence) 19, 29
- Τόυνμπη, Α. (Α. Toynbee) 98
- Τράπεζα (Κρήτη) 352-353, 550
- Τριπάθι, Ντ.Ν. (D.N. Tripathi) 25
- τριγολαβίδες 328, 352, 364, 541, 542-543, 562, 574
- Τροία (βόρειοδυτικὴ Μ. Ἀσία) 240-255· «γραφὴ» 664-665· ἰάδης 717· λάπις λάζουλι 717· οἰκισμὸς 407-409, 414, 440· χρονολόγηση 362-368, 378-379
- Τροία Ι: ὄχυρώσεις 250· οἰκισμὸς 249-250· βλ. ἐπίσης πολιτισμικὴ ὁμάδα Τροίας Ι
- Τροία ΙΙ: θησαυροὶ 254, 538-539· «μέγαρον» 252· οἰκισμὸς 407-409, 414, 648· ὄχυρώσεις 252, 640-641· ῥάβδοι ἀργύρου 659-661· σίδηρος 517-518· ὑφάσματα 575, 622· φαγεντιανή 589· βλ. ἐπίσης πολιτισμικὴ ὁμάδα Τροίας ΙΙ
- Τροία ΙΙΙ-V 244-245, 255· ἀσκὸς 340· ἐπαφὲς 362-363· «υἰαλῶδης πᾶστα» 589
- Τροία VI (MEX) 245, 255, 362· ἄλογο 580
- τροχήλατα ἀγγεῖα βλ. κεραμικὸς τροχὸς
- τροχὸς 581· βλ. ἐπίσης κεραμικὸς τροχὸς
- τροπάνι 568-570, 586-587

- Τσαγγλι (Θεσσαλία) 159, 162
- Τσάιλντ, Β.Γκ. (V.G. Childe) 12, 13, 14, 30· για την πολιτισμική ομάδα 65· για τον πολιτισμό 66, 70· «επανάσταση» 128· κυκλαδικές ομάδες 262· τὰ μοντέλα τῆς διάδοσης καὶ τῆς μετανάστευσης 147-152, 761, 767
- Τσάντουικ, Τζ. (J. Chadwick) 16
- Τσάρλς, Τζ.Α. (J.A. Charles) 517, 519
- Τσατάλ Χουγιούκ (κεντρική Μ. Ἀσία) 413
- Τσέρρυ, Τζ.Φ. (J.F. Cherry) 17, 18, 20, 21, 29, 30
- Τσίππιντεϊλ, Κ. (C. Chippindale) 26
- Τσούντας, Χ. 36, 158, 164, 312, 610-613
- ὑποζύγια 579-581
- «ὕπνεολιθικά» εὐρήματα 168, 270, 288
- ὑποσύστημα ἐμπορίου βλ. ἐμπόριο, συστήματα
- ὑποσύστημα ἐπιβίωσης βλ. συστήματα
- ὑποσύστημα προβολῆς βλ. συστήματα
- ὑποσύστημα συμβόλων βλ. συστήματα
- ὑποσύστημα τῶν μέσων τῆς τεχνολογίας βλ. συστήματα
- ὑφαντουργία/ὑφαντική 446, 466, 574-579
- φαγεντιανή 589-590, 721
- φαινόμενο τῆς πολλαπλασιαζόμενης ἐπίδρασης 115-129, 779-785, 797-804· συνθήκες γιὰ 120
- Φαιστός (Κρήτη): ἀποθήκευση 484-485· μέγεθος 407, 409· ραδιοχρονολόγηση 382· σιδεράς 512
- φακὲς 450, 453, 459-461, 468
- Φέλπς, Οὐ. (W. Phelps) 161, 165, 513
- φιᾶλη μὲ γραπτὸ κόκκινο σταυρὸ 363
- φιᾶλη μὲ διογκωμένο ἐσωτερικὰ χεῖλος (rolled-rim bowl) 242, 270-271, 288, 289, 299-302, 308, πίν. 4
- Φίττον, Τζ.Α. (J.L. Fitton) 21
- Φλάννερν, Κ. (K. Flannery) 86, 99, 101, 428, 769
- φοῦρνος βλ. κλίβανος
- Φούρνου Κορυφή βλ. Μύρτος
- Φράγγχι, σπήλαιο (Ἀργολίδα) 136, 156, 158, 180, 452
- Φράνκφορτ, Χ. (H. Frankfort) 70, 377, 424
- Φρέντς, Ντ.Χ. (D.H. French): ἔρευνες ἐπιφανείας καὶ κατανομή τῶν πολιτισμικῶν ὁμάδων 209, 213, 249, 252, 259, 396· γιὰ τὴν Εὐβοία 851· γιὰ τὸ Κόμ. Τεπέ 242, 301-302· γιὰ τὴν πολιτισμική ομάδα Εὐτρογής 219· γιὰ τὴν Πρώιμη Θεσσαλική 233· γιὰ τὴν Τροία 346, 366, 368
- φροῦτα / καρποὶ 450, 463· στὴ διατροφή 495-502
- Φυλακωπή (Μῆλος) 261, 264-267, 818· Ἡμερολόγια Μακέντζη 265-267, 333· κατεργασία μετάλλου 517· πόλη 197, 333, 338-339, 407, 409, 439· σημεῖα κεραμῶν 664· σταθμὰ 659· τεῖχος 266, 437-439, 644, πίν. 21
- Φυλακωπή 0 269-271, 288-289, 291· ὄρισμός 266-267
- Φυλακωπή I βλ. πολιτισμική ομάδα Φυλακωπῆς I
- Φυλακωπή II βλ. πολιτισμική ομάδα Φυλακωπῆς II
- φυλὴ 593-596
- φυσιοκρατία 704-707
- Φωτιάδης, Μ. (M. Fotiadis) 19
- Χαλανδριανή (Σύρος) 272, 274-279, 821-822, 843-845, πίν. 19 καὶ 21· θησαυ-

- ρός 538, 561-562· λύχνος 476· μέταλλα 318, 519-521, 524, 530, 538, 545-549, 561· μήτρες 519-521· μόλυβδος 524· νεκροταφείο 323, 610-613, 692, 843-847· οίκισμός 319-320, 407, 409· όχυρώσεις 319-320, 640-641, 648, πίν. 19· βλ. επίσης Καστρι
- Χάλστεντ, Π. (P. Halstead) 19, 24
- Χαμηλάκης, Γ. 24
- Χαμουραμπι 373
- Χαμπασέστι (Ρουμανία) 406
- Χάνκυ, Β. (V. Hankey) 23
- Χάνσεν, Τζ.Μ. (J.M. Hansen) 24
- Χάουελ, Ρ.Τζ. (R.J. Howell) 213
- Χατζηαναστασίου, Ο. 20
- Χάτσινσον, Ρ.Ού. (R.W. Hutchinson):
 για τή γραφή 667· για τήν Κρήτη 182, 188, 561· για τή ναυπηγική 584· για τή Φυλακωπή 265· για τή χρονολόγηση 370, 374
- Χέιλυ, Τζ.Μπ. (J.B. Haley) 34
- Χειρόμυλος (Δεσποτικό) 271, 292, 827
- Χέλμπαικ, Χ. (H. Helbaek) 470
- χοϊροι 453-454, 456-457, 464-467
- Χόουπ Σίμπσον, Ρ. (R. Hope Simpson) 17, 415, 433
- Χόπφ, Μ. (M. Hopf) 469
- Χορόζτεπε (κεντρική Μ. Άσία) 254, 521
- χορός 699
- Χότνιτσα (Ρουμανία) 406
- Χούντ, Μ.Σ.Φ. (M.S.F. Hood): Έμποριό 248· Κνωσός 185-186, 191, 204· οίκισμοι στην Κρήτη 434· χρονολόγηση 346, 350, 370
- Χουρμουζιάδης, Γ.Χ. 19
- χρηματικός ανταγωνισμός 799-804
- χρήση γής 104-105, 434, 499-500, 503-506
- Χριστιανά, νησίδα (Κυκλάδες) 837
- χρονολόγηση: Νεολιθική 177· ΠΕΧ 346-385
- χρυσός 525, 544-552· κύμβη 229· Μόγλος 203· νεολιθικό Σέσγλο 514· νεολιθικοί Σιταγροί 513· φιάλες 229· βλ. επίσης κοσμήματα, μετάλλια άργεϊά
- Χώκς, Κ.Φ. (C.F. Hawkes) 33, 84, 95
- Ώλμπράιτ, Ού. Φ. (W.F. Albright) 371